

Saksutredning

Arkivreferanse: 2022/1722-1

Saksbehandler: Ragnhild Svelli Pedersen

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
24/4	24.01.2024	Sømna formannskap

Oppstart av arbeid med vinterforskrift etter matrikkelloven

Kommunedirektørens innstilling

1. Sømna formannskap vedtar oppstart av arbeid med lokal forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning, jfr matrikkelforskriften §18, tredje ledd.
2. Utkast til forskrift legges ut til offentlig ettersyn i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven kap. VII.

Sømna formanskaps behandling av sak 4/2024 i møte den 24.01.2024:

Behandling

Votering:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

- 1.Sømna formannskap vedtar oppstart av arbeid med lokal forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning, jfr matrikkelforskriften §18, tredje ledd.
- 2.Utkast til forskrift legges ut til offentlig ettersyn i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven kap. VII.

Vedlegg
1

Utkast til vinterforskrift

Bakgrunn for saken

Matrikkeloven trådte i kraft 1.1.2010, og etter §1 har den følgende formål:

«Lova skal sikre tilgang til viktige eigedomsopplysningar, ved at det blir ført eit einsarta og påliteleg register (matrikkelen) over alle faste eigedommar i landet, og at grenser og eigedomsforhold blir klarlagde.»

Sømna kommune ved enhet teknisk og eiendom utfører oppmålingsforretninger fortløpende gjennom store deler av året. Oppmålingsforretningene gjennomføres i henhold til Matrikkeloven og tilhørende forskrift, og matrikkeloven §33 beskriver oppmålingsforretning slik.

«Ei oppmålingsforretning går ut på å klarleggje og beskrive grenser og rettar i tråd med påstandane til partane og framlagde dokument, og elles bringe fram opplysningar og dokumentasjon som er nødvendig for matrikkelføring og eventuelt tinglysing. Den som utfører oppmålingsforretninga, skal ta vare på interessene til alle partar og utføre forretninga i samsvar med god landmålararskikk.»

De vanligste sakstypene som fordrer oppmålingsforretning i Sømna er etter søknad om fradeling av ny grunneiendom eller søknad om arealoverføring.

Matrikkelforskriftens §18 setter frister for gjennomføring av oppmålingsforretninger.

§ 18. Frister i saker som krever oppmålingsforretning

(1) Når rekvisisjon for oppmålingsforretning er mottatt og det ikke er avtalt noe annet med rekvisenten, skal kommunen gjennomføre oppmålingsforretningen og fullføre matrikkelføringen innen 16 uker.

(2) Når det er nødvendig med tillatelse etter plan- og bygningsloven eller seksjoneringsvedtak for å få saken matrikkelført, løper ikke fristen før tillatelsen eller vedtaket foreligger. Fristen forlenges for den tiden som går med til tinglysing og supplering av opplysninger fra rekvisenten. Fristene løper ikke når føringen blir påklaget eller når føringen er avhengig av avgjørelse i klagesak. Dersom kommunen har sendt krav om forskuddspliktig gebyr, løper ikke fristen så lenge dette ikke er betalt.

(3) Fristen forlenges for den tiden som går med til utsettelse med hjemmel i § 39 andre ledd. Kommunen kan dessuten forlenge fristen med ytterligere fire uker dersom dette er nødvendig for å få parter til å møte til oppmålingsforretningen. Kommunestyret selv kan i forskrift vedta at fristen ikke løper i en bestemt tid om vinteren.

(4) Dersom kommunen oversitter fristen, skal gebyret for oppmålingsforretningen og matrikkelføringen avkortes med en tredjedel. Dersom kommunen oversitter fristen med ytterligere to måneder, skal gebyret avkortes med ytterligere en tredjedel.

(5) En avtale om lengre frist for matrikkelføring etter [matrikkelova § 35](#) første ledd, gjelder bare inntil tre år før det må settes fram en ny rekvisisjon.

0 Endret ved forskrifter [18 sep 2015 nr. 1060](#) (i kraft 1 jan 2016), [8 juni 2020 nr. 1163](#) (i kraft 1 jan 2021).

Etter §18 første ledd er den generelle tidsfristen for å gjennomføre oppmålingsforretning 16 uker. I vinterhalvåret kan det på grunn av snø og tele være vanskelig å gjennomføre oppmålingsforretninger med god kvalitet. Det kan være problematisk å få merket grensepunktene på en varig måte, og i mange saker er vi helt avhengig av bar mark for å kunne finne igjen historiske objekter som har betydning for grensefastsettelsen, for eksempel nedsatt stein med kors, kors i fjell ol.

Dette er forhold som det er tatt hensyn til i matrikkelforskriften §18 tredje ledd siste setning *«Kommunestyret selv kan i forskrift vedta at fristen ikke løper i en bestemt tid om vinteren.»*

Sømna kommune har ikke tidligere hatt en slik forskrift, men dette er vanlig i mange andre kommuner. Selv om vi ikke har de tøffeste vintrene i Sømna, mener administrasjonen at en slik forskrift er nødvendig her også. Med bakgrunn i matrikkelforskriftens §18 tredje ledd, har administrasjonen utarbeidet et forslag til en vinterforskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning. Forskriften vil inneholde bestemmelser om hvilke tidsrom av året den generelle tidsfristen for gjennomføring av oppmålingsforretning på 16 uker ikke skal løpe. Administrasjonen mener det er nødvendig med en slik forskrift for å kunne gjennomføre

oppmålingsforretninger av god kvalitet, innenfor tidsfrister for å hindre at kommunen blir nødt til å sette ned gebyrer på grunn av for lang saksbehandlingstid.

Forskriften er kun ment som en sikkerhetsventil når snø og tele stopper muligheten for å gjennomføre oppmålingsforretninger av god kvalitet. Lengden på vinteren varierer fra område til område, og fra år til år. Forskriften er derfor nødvendig for å unngå inntektstap i saker med frister i vinterhalvåret.

Vurdering

Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning legger til rette for at lovlige frister kan overholdes i vinterhalvåret, og dermed at kommunen unngår inntektstap på oppmålingsforretninger på grunn av lang saksbehandlingstid.

Matrikkelforskriften kapittel 9 gir regler for gjennomføring av oppmålingsforretning, og §37 om varsel om oppmålingsforretning. Etter §37 femte ledd, skal varselet gis på dokumenterbar måte senest to uker før oppmålingsforretningen. De som skal varsles, kan godta kortere frist og annen varsling. I mange tilfeller i Sømna er det slik at oppmåling avtales med rekvirent på kortere varsel når dette er hensiktsmessig. Dette er i hovedsak saker der det er få parter involvert og partene ønsker å gjennomføre innen kort tid. Slike saker vil fortsatt kunne gjennomføres gjennom vinteren i perioder med egnede forhold. I en del andre saker er det nødvendig å innkalle mange parter, og ofte stilles det krav til at eksisterende grenser skal gås opp. Da er det både med tanke på varsling med to ukers frist, og gjennomføring av oppmålingen nødvendig å utsette oppmålingen til våren for å kunne ha en forutsigbarhet om at saken faktisk kan gjennomføres som planlagt. Både tidligere og nåværende landmåler i kommunen forsøker å ha en dialog med rekvirentene for å avtale oppmåling til våren i saker det er nødvendig. Da vil den generelle fristen på 16 uker ikke gjelde, og kommunen slipper å redusere gebyrer. Dette er en ugunstig og rotete ordning, og administrasjonen mener at det formelle må på plass for å skape en forutsigbarhet.

En ulempe med en slik forskrift kan være at alle saker som kommer inn i løpet av vinterhalvåret, vil ha samme frist for gjennomføring, altså eks. 15. april pluss 16 uker. Denne fristen vil da falle i sommerferietiden. Men administrasjonen kan ikke se at dette vil bli et stort problem da noen saker kan gjøres på vinter/ vår og forberedelse til de store sakene kan gjøres i vinterhalvåret. For landmåling er det også en stor fordel å gjøre mye utarbeid på våren før løvet spretter.

I utkastet til forskriften legges det opp til at frister satt i matrikkelforskriften §18 første ledd, ikke skal gjelde i perioden f.o.m 15. november t.o.m 15. april.

